

Մաշտոցի Արձագանգ

Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակօնօթեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Հոկտեմբեր 2008 (Ժ 2 տարի թիւ 2)

Այս թիւով...

Խմբագրական՝ Էջ 2

Արժեւորենք Թարգմանչացը հայերէն գրելով նաեւ համացանցին վրայ:

Բացատրական բառարան՝ Էջ 3-4,8

Եօթանասուներկու աշակերտներ Քրիստոսի, Թարգմանիչներու տօն, Ս.Աւետարանիչներ, Գիւտ Ս. Խաչի

Եկեղեցական բառարան՝ Էջ 5

Ի՞նչ կը նշանակէ Դպիր, Երկրորդ Ծաղկազարդ, Զոհաբերութիւն

Վերաքաղ՝ Էջ 6-7

Աշխարհի եւ մարդու ստեղծումը:

Աղամ եւ Եւա

Նոյը եւ Զրիեղեղը:

Տապանի Կառուցումը

Զրիեղեղ

Խաղերու բաժին

Եղակի գիրեր՝ Էջ 8

Հաւատանք եւ վստահինք Աստուծոյ՝ Էջ 9

Յիսուսի փորձութիւնը՝ Էջ 10

Աններող ծառային առակը՝ Էջ 11

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը՝ Էջ 12-15

Կարճ լուրեր Կիրակօնօթեայ Դպրոցէն՝ Էջ 16

Ամսուան Համարը

«Աստուծոյ ներշնչումով գրուած բոլոր Սուրբ գիրքերը օգտակար են՝ թէ՛ ճշմարտութիւնը ուսուցանելու եւ թէ՛ սխալը հերքելու, մարդս ճիշդ ճամբու մէջ դնելու եւ արդար կեանքի մը դաստիարակութիւնը տալու համար:»

Բ. Տիմոթէոս 3.16

Խմբագրական

Արժեւորենք՝ Թարգմանչացը Հայերէն Գրելով նաև Համացանցին վրայ

Հոկտեմբերը՝ Թարգմանչաց տօնն է: Եւ 405 թուին, ծնունդ առած հայերէնը արդէն 1603 տարեկան է: Բոլոր լեզուներն ալ, մեր կեանքերուն նման կը ծնին, պատանեկութիւն եւ երիտասարդութիւն կ'ունենան, կը ծերանան ապա կը մեռնին: Լեզու մը երիտասարդ է երբ կը յաջողի նորագոյն արուեստագիտութիւններու (technology) հետ քայլ պահել: Փոխադարձաբար, նորոգուող ու յառաջդիմող արուեստագիտութիւնը իր կարգին, կ'օգնէ որ լեզուները ծաւալին ու գարգանան: Արդեօք լեզու մը կա՞ր որ չօգտագործեց 15-րդ դարուն Կիլթէմպըրկի տպագրութեան գիտը: Ոչ, որովհետեւ այն լեզուները որոնք տպագրութիւն չունեցան, մեռան:

Այլ օրինակ մըն է համացանցի Internetը եւ ոեւէ լեզու որ ուզէ ողջ մնալ ստիպուած է էջեր ունենալ համացանցի վրայ:

Հայերէնը, Հայաստանի հանրապետութեան սահմաններէն ներս պետական լեզու է, կը գործածուի եւ համեմատաբար աշխոյժ կը համարուի: Սփիտքի տարածքին սակայն, մեր լեզուին կացութիւնը բոլորովին ուրիշ է: Այսպէս, հայերէնը Հիւսիս Ամերիկայի որոշ շրջաններու մէջ մահամերձ կարելի է նկատել, իսկ ուրիշ տեղերու մէջ ճգնաժամային վիճակի մէջ:

Մեզմէ իւրաքանչիւրին պարտականութիւնն է Հայերէն լեզուն ողջ պահելը. Եւ այդ ամենէն պարզ ու դիւրին ձեւով, այսինքն զայն գործածելով մեր առօրեային մէջ: Հայերէ՛ն խօսինք, կարելի եղած չափով մաքուր անաղարտ հայերէն, երբ կը խօսինք իրարու հետ: Հայերէ՛ն գիրերով կարդանք, ըլլան անոնք գիրքեր, համացանցի էջեր, օրաթերթեր, ամսաթերթեր....Հայերէ՛ն գրենք, հայերէն տառերով հաղորդակցինք, ըլլայ այդ թուղթի, համակարգիչի թէ համացանցի պատառներուն վրայ: Վերջապէս, իմաստալից ձեւով յիշատակենք Թարգմանչաց տօնը, կարդալով Աստուածաշունչը, որուն թարգմանութեան համար յատկապէս հայերէն գիրերը կեանք առին:

«Մաշտոցի Արձագանգ»-ը, իբբեւ հայերէն լեզուով տպուող ու սփոռուող ամսաթերթ, 16-րդ տարուան մը համար եւս կը վերանորոգէ իր հաւատարմութեան ուխտը մեր սուրբ թարգմանիչներուն հանդէպ, ամէն ճիգ ի գործ դնելով որպէսզի Հայերէնը մնայ կալտառ եւ արդիական:

«Մաշտոցի Արձագանգ»

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակօնորեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակօնորեայ Դպրոցի կամաւոր խմբակը

**Վերժին Գիւղթանձեան, Թամար Գիզիրեան, Գարող Մանուկեան, Յասմիկ Նաճարեան,
Շողիկ Նաճարեան, Յասմիկ Գանամեան, Շաղիկ Պոյանեան, Թորոս Պապիկեան**

Սեպտեմբեր ամսուան բացատրական տօնացոյց

Հոկտեմբեր 4, Տօն՝ Եօթանասուներկու աշակերտներ Քրիստոսի

72 Աշակերտներուն մասին մենք կը կարդանք Ղուկասի 10.1-24 ին մէջ հետեւեալը:

1. Այս դէպքէն ետք՝ Յիսուս Եօթանասուներկու աշակերտներ եւս նշանակեց եւ զանոնք զոյգ-զոյգ իրմէ առաջ դրկեց իր երթալիք բոլոր քաղաքներն ու շրջանները: 2. Անոնց ըսաւ.

- Հունձքը առատ է, բայց մշակները՝ քիչ. հետեւաբար խնդրեցէք հունձքի Տիրոջմէն, որ իր հունձքին համար մշակներ պատրաստէ ու դրկէ:

17. Եօթանասուներկու աշակերտները ուրախութեամբ վերադարձան եւ ըսին Յիսուսի.

- Տէ՛ր, նոյնիսկ չար ոգիները մեզի կը հնազանդին, երբ քու անունովդ կը հրամացէնք:

18. Յիսուս ըսաւ անոնց. 20. Սակայն մի՛ ուրախանաք որ չար ոգիները կը հնազանդին ձեզի, այլ ուրախացէք որ ձեր անունները երկինքի մէջ գրուած են:

Հոկտեմբեր 11 Թարգմանիչներու տօն

Հայ գիրերու գիտէն ետք ծնունդ առաւ թարգմանչաց շարժումը որուն առաջին եւ գերագոյն նպատակն էր Աստուածաշունչը թարգմանել հայերէնի եւ եկեղեցական ծէսերը հայացնել:

Թարգմանիչ անուան տակ ծանօթ են հայ գիրերու հեղինակ Մեսրոպ Մաշտոցի եւ հայոց կաթողիկոս Սահակ Ա. Պարթեի շուրջ հաւաքուած 100 սաները, որոնք անմիջական աշակերտները եղած են անոնց: Իսկ այս աշակերտներու աշակերտները իրենց կարգին կոչուած են «կրտսեր թարգմանիչներ»:

Հայաստանեայց եկեղեցին Թարգմանչաց օրը կը տօնէ վեց գլխաւոր թարգմանիչներու իշխատակը որոնք են՝

Ս. Մեսրոպ Մաշտոց (~362-440) որ ստեղծեց մեր Այբուբենը 405 թուականին:

Ծներ է Տարօն գաւառի Հացեկաց գիտին մէջ մօտաւրապէս 362 թուականին: Չատ լաւ գիտէր նաև Յունարէն, պարսկերէն, ասորերէն, եւ վրացերէն: Արքունիքի ատենադպիր, եւ ապա զինուորական ծառայութիւն մտնելէ ետք 394 թուականին դարձաւ վանական: Հայաստանի տարբեր շրջանները քարոզելով՝ Մաշտոցը խորապէս գիտակցեցաւ իր ժողովուրդին սպառնացող վտանգը երկրին մէջ տիրող օտար ազդեցութիւններու հետեւանքով եւ վճռեց ստեղծել հայոց գիրերը: Այդ նպատակով Սահակ Պարթեւ կաթողիկոսի եւ Վուամշապուհ թագաւորի աշակցութեամբ ան ուղուեցաւ Ասորիք: Բաւական նեղութիւններէ ետք 405 թուականին Մաշտոցը վերդարձաւ հայրենիք իր հետ բերելով իր ստեղծած 36 գիրերը: Անկէ ետք օգնեց Ս. Սահակ Հայրապետին հետ Հայ դպրութեան տարածման: Բացաւ դպրոցներ, եկեղեցական արարողութիւնները հայացնելու նպատակով կազմեց Պատարագամատոյցը « Մաշտոցի եւ Ժամագրքի նախնական տարբերակները», սկսաւ Աստուածաշունչի թարգմանութիւնը, գրեց քարոզներ: Վախճանեցաւ 17 Փետրուար 440 ին Վաղարշապատի մէջ եւ թաղուեցաւ Օշական գիտին մէջ:

Ս. Մեսրոպ Մաշտոց
Երեւան, Զեռ. 7391 եջ
266թ, Յայսմատուրք
1713թ, Կաֆա ծաղկող՝
Քրիստոսառուր

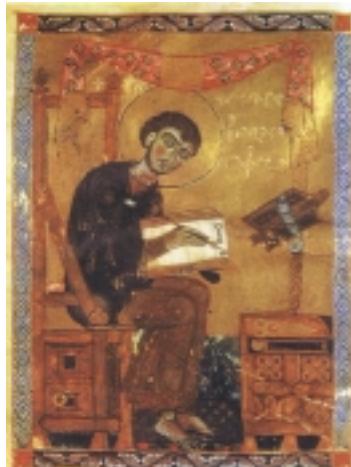
Ս. Եղիշէ Պատմիչ (~410-~470) որ գրեց «Վարդանանց եւ հայոց պատերազմի մասին» Հայ մեծ պատմիչ եւ աստուածաբան եւ կրտսեր աշակերտ Ս. Սահակ Պարթենի եւ Ս. Մեարոպ Մաշտոցի: 434-411 կ'ուսանի Աղեքսանդրիոյ մէջ: Հայաստան վերադառնալէ ետք կը ծառայէ Վարդան Մամիկոնեանին որպէս զինուոր եւ դպրապետ: 450-451 Վարդանանց պատերազմին մասնակցելէ ետք կը ձգէ զինուորական ասպարէզը, կը հեռանայ աշխարհական կեանքէն եւ կը դառնայ մենակեաց:

Ս. Դաւիթ Անյաղթ Փիլիսոփայ (~475-~550) Հայ մեծ իմաստասէր, ծներ է Տարօնի Ներգին գիւղին մէջ: Իր ուսումը ստացեր է Աղեքսանդրիոյ մէջ: Հրապարակային փիլիսոփայական վէճերու մէջ իր յաղթանակներուն համար ստացեր է Անյաղթ տիտղոսը: Դ.Ա. հիմնադիրն է Հայաստանի մէջ տրամաբանական գիտութիւններու: Ան փիլիսոփայութեան տուեր է բարոյագիտական ուղուածութիւն: Դ.Ա. ի մեծագոյն գրական գործը «Սահմանը Իմաստասիրութեան» գործն է որ մէկ հազարամեակ եղեր է մեկնողական աշխատութիւններու առարկայ: Դ.Ա. նաև ստեղծեր է բազմաթիւ երգեր Եկեղեցւոյ համար:

Երեւան, Զեռ. 1764 էջ 1բ, Ժողովածու XIII դ.

Ս. Մովսէս Քերթող Սիւնեցի (Է. Դար) Իր ծննդեան ու մահուան թուականները անյալտ են: Եղած է Է. դարու Երկրորդ կէսի աստուածաբան, թարգմանիչ, ծիսագէտ եւ երաժիշտ-տեսաբան:

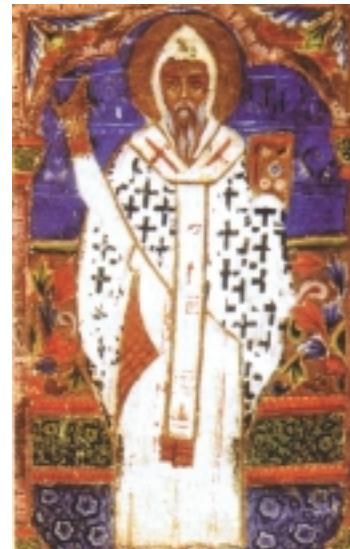
Ս. Գրիգոր Նարեկացի (951- 1003) Բանաստեղծ, երաժիշտ, հայ առաքելական Եկեղեցւոյ տօնելի սուրբերէն: Անոր ամենէն աւելի ծանօթ ստեղծագործութիւնն է «Մատեան Ողբերգութեան»ը, որ աւելի հանրածանօթ է իբր «Նարեկ» աղօթագիրք:

Նարեկացիի «Մատեան Ողբերգութեան»-ը հրատարակուած է գրաբար, աշխարհաբար՝ արեւելահայերէն եւ արեւմտահայերէն եւ թարգմանուած է բազմաթիւ լեզուներու ինչպէս Փրանսերէն, անգլերէն, պարսկերէն, իտալերէն, գերմաներէն, սպաներէն: Հետաքրքրական է նաև թէ նոյն այս գլուխ գործոցի գրչագիր ընդօրինակութիւններէն մեզի հասած է 150-էն աւելի օրինակներ: Երեւան, Զեռ. 1568, էջ 7բ, Մատեան Ողբերգութեան 1173թ., Սկեւու ծաղկող՝ Գրիգոր Միհնեցի

Ս. Ներսէս Շնորհալի (1102 - 1173) Բանաստեղծ, երաժիշտ, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Ներսէս Դ. Կլայեցի, կոչուեր է «Շնորհալի» իր բացառիկ գիտութեան, առաքինի վարքին համապատասխան: Ան կրած է նաև բազմաթիւ այլ որակաւորներ, որոնցմէ են «Երկրորդ լուսաւորիչ», «Եռամեծ վարդապետ», «Երանաշնորհ սուրբ», «համամիեշտակ», եւայն:

Ներսէս Շնորհալիի հոգեւոր բանաստեղծութիւնները թիւով շատ են: Անոնցմէ ամենէն աւելի ծանօթ է «Հայատով խոստովանիմ» աղօթքը, որ 24 տուններէ բաղկացած գեղեցիկ բանաստեղծութիւն մը կարելի է համարել: Այս տուններէն իրաքանչիւրը կը վերագրուի օրուան 24 ժամներէն իրաքանչիւրին, ու պարզ բայց նոյն ատեն խորաթափանց աղօթք մըն է:

Երեւան, Զեռ. 591, էջ 3բ, Մանրուամունք 1352թ., Սուրբսաթ, ծաղկող՝ Գրիգոր Սուրբիանաց

Եկեղեցական բառարան

Դ
դ

Դափիր

Այսպէս կը կոչուի Եկեղեցւոյ նուիրապետութեան առաջին չորս աստիճանները «դոնապան, ընթերցող, երդմնեցուցիչ, շահընկալ» ստացած Եկեղեցականը: Ներկայիս, Հայ Եկեղեցին ձեռնադրութեան միջոցով այս աստիճանները կը շնորհի միաժամանակ:

Դափիրը Եկեղեցական «շապիկ» կը կրէ: Ան պարտաւոր է բանալ եւ գոցել Եկեղեցւոյ դուռը, վառել եւ մարել կանթեղներն ու մոմերը, հնչեցնել զանգերը, եւ կարդալ քարոզներ եւ ընթերցումներ, երգել սաղմոսներ ու շարականներ:

Ե
ե

Երկրորդ Ծաղկազարդ

Համբարձումի յաջորդող կիրակին կը կոչուի Երկրորդ Ծաղկազարդ: Զատկուան կիրակիին յաջորդող նոր Կիրակիէն սկսեալ, Հայ Եկեղեցին ամէն օր, մինչեւ Հոգեգալուստի կիրակին, չորս աւետարանները կը կարդայ սկիզբէն մինչեւ Քրիստոսի շարչարանքներուն պատմութիւնը: Համբարձումի յաջորդող Կիրակի օրուան ընթերցուածը կը զուգադիպի Ծաղկազարդի բաժնին, հետեւաբար Ծաղկազարդի յիշատակութեան կրկնութիւնը տեղի կ'ունենայ:

Զ
զ

Զոհաբերութիւն

Զոհաբերութիւնը մարդկութեան հնագույն եւ խորհրդաւոր սովորութիւնն է: Կայէցի եւ Աբէլի օրինակը զոհաբերութեան առաջին արտայայտութիւնն էր: Նոյն ալ Զրիեղեղէն անմիջապէս յետոյ զոհ մատուցեց Աստուծոյ:

Ի տարբերութիւն կոռապաշտներու զոհաբերութեան, որոնք չաստուածներու կողմէ զանազան օգնութիւններ կ'ակնկալէին, բոլոր աստուածապաշտ արդարները զոհ կը մատուցէին ճշմարիտ Աստուծոյ ոչ թէ շահախնդիր ակնկալութեամբ, այլ իբրև երախտագիտութեան արտայայտութիւն:

Հին կտակարանի բոլոր զոհաբերութիւնները նախօրինակ են Աստուծոյ Որդիին ինքնազոհաբերութեան՝ խաչելութեան, որով Ան վճարեց ամբողջ մարդկութեան մեղքերու գինը: Այս զոհաբերութեան արդիւնքն է Սուրբ Եկեղեցին եւ այն բոլոր շնորհները, որ կը վայելեն քրիստոնեայ հաւատացեալները:

Վերաքաղ

Աշխարհի եւ մարդու ստեղծումը

Մենք Երկիր մոլորակի բնակիչներն ենք: Այս շատ գեղեցիկ մոլորակը զարմանահրաշ աշխարհ մըն է լեցուն բոյսերով, կենդանիներով, մարդոցնով եւ ժողովուրդներով: Ո՞վ ստեղծեր է, կամ ինչպէ՞ս գոյութիւն ունեցեր է այս բոլորը: Աստուածաշունը այս մասին կը գրէ:

Ամէն կողմ խաւար էր եւ քառս: Ո՛չ ծառ կար, ո՛չ բուսականութիւն, չկային այսօրուայ հիանալի ծաղիկներն ու թռչունները, կենդանիները, մարդիկ, նոյնիսկ Երկիրն ու Երկինք չկային: Աստուած չցանկացաւ որ այդպէս ըլլայ եւ ստեղծեց այս հրաշալի ու հոյակապ աշխարհը: Սկիզբը Աստուած Երկինքն ու Երկիրը ստեղծեց, լոյսը բաժնեց խաւարէն եւ ցամաքը ջուրէն: Յետոյ Ան ստեղծեց արեւն ու աստղերը, բուսական ու կենդանական աշխարհը: Այս բոլորը ստեղծ ելէն ետք, Աստուած իր նմանութեամբ ստեղծեց մարդը:

Սակայն օծի խաբէութեամբ, Եւան քաղեց արգիլուած պտուղը, կերաւ, եւ Ադամին ալ տուաւ: Աստուած զայրացաւ, որովհետեւ անոնք խախտեցին Իր պատուիրանը, եւ անհնագանդ գտնուեցան: Աստուած անիծեց Ադամին եւ Եւային եւ վտարեց դրախտէն: Դրախտէն վտարուելէն ետք, Ադամն ու Եւան բնակեցան ոչ հեռու գտնուող փուշով ծածկուած վայրի մը մէջ, եւ մեծ չարչարանքով մշակեցին այդ հողը եւ քրտինքով շահեցան իրենց օրուայ հացը: Ադամէն եւ Եւային սկիզբ առաւ ամրող մարդկութիւնը:

Ադամ եւ Եւա

Իր ստեղծած առաջին մարդուն՝ Ադամին, Աստուած բնակեցուց Դրախտին մէջ: Դրախտը շատ հրաշալի պարտէզ մըն էր մրգաշատ ծառերով ու անուշահոտ ծաղիկներով զարդարուած: Դրախտին մէջէն կը հոսէին չորս գետեր, որոնք ըստ աւանդութեան սկիզբ կ'առնէին Հայաստանէն եւ այդ հրաշալի պարտէզը կը գտնուէր Հայաստան Աշխարհին մէջ: Դրախտի կեդրոնը կը գտնուէր կենաց ծառը: Հոն կ'աճնէր նաև բարիի եւ շարի գիտութեան ծառը: Դրախտին մէջ սակայն Ադամ երջանիկ չէր որովհետեւ մինակ էր: Աստուած որոշեց իրեն ընկեր ու օգնական տալ եւ ստեղծեց Եւան: Ադամն ու Եւան Դրախտին մէջ կ'ապրէին բարի, երջանիկ եւ անմահ կեանքով: Անոնք կրնային օգտուիլ Աստուծոյ ստեղծած բոլոր բարիքներէն, բացի բարի եւ շարի իմաստութեան պտուղներէն որովհետեւ Աստուած անոնց պատուիրեր էր որ այդ ծառի պտուղն չուտեն, այլապէս կը գրկուին դրախտային կեանքէն:

Նոյը եւ Զրհեղեղը Ադամի եւ Եւայէն ետք անցան շատ տարիներ: Անոնց սերունդները շատցան ու տարածուեցան աշխարհի վրայ: Բայց աստիճանաբար մարդիկ սկսան հեռանալ Աստուծմէ ու Անոր կամքին հակառակ չար արարքներ գործել: Սակայն Նոյը մինակը չէր կրնար կեցնել մարդոց մէջ աճող նախանձն ու շարութիւնը:

Տապանի կառուցումը Քանի որ մարդիկ շատ չարացեր էին եւ շեղեր էին շիտակ ճամբայէն, Աստուած որոշեց շրհեղեղի միջոցաւ պատժել անոնց: Աստուած տեսաւ որ միայն Նոյ անունով արդար ու բարի մարդ մը հաւատարիմ մնացեր Էր իրեն, ուստի շրհեղեղով մարդոց պատժելէն առաջ պատուիրեց անոր որ կառուցէ մեծ տապան մը:

Նոյը, որովհետեւ միշտ հնազանդ էր Աստուծոյ, առանց ժամանակ կորսնցնելու, սկսաւ տապանի կառուցումը: Նոյն ժամանակ Նոյը յաճախ կը լիշեցնէր իր շրջապատի մարդոց սպասուող շրհեղեղին մասին, եւ կոչ կ'ընէր իրենց որ զդաշան կատարած շարագործութիւններուն համար: Բայց ոչ ոք ուշադրութիւն չէր դարձներ իր ըսածներուն:

Երբ տապանը պատրաստ էր, Աստուած պատուիրեց Նոյին որ իր ընտանիքը «Նոյը, Կինը, իր երեք որդիները իրենց հարսերով» եւ մէկական զոյգ բոլոր ցամաքային կենդանիներէն եւ թռչուններէն մտնեն տապանին մէջ: Նոյը, որովհետեւ միշտ հնազանդ էր Աստուծոյ, այդպէս ըրաւ:

Զրիեղեղ Սկսաւ ջրիեղեղը եւ քառասուն օր ու քառասուն գիշեր անձրեւ տեղաց: Ամբողջ երկիրը ջուրով ծածկուեցաւ: Զուրը այնքան բարձրացաւ որ տապանը սկսաւ ծփալ ջուրի երեսին: Նոյնիսկ բարձր լեռներ մնացին ջուրին տակը: Այն ամէնը որ գոյութիւն ունէր աշխարհի վրայ, ոչնչացաւ: Մնացին միայն Նոյի տապանին մէջ գտնուողները: Քառասուն օրեր ետք անձրեւը կեցաւ, սակայն երկար ժամանակ ջուրերը չցամքեցան: Ժամանակի ընթացքին ջուրերը աստիճանաբար նուազեցան եւ լեռներու գագաթները սկսան երեւնալ: Նոյան տապանը երկար նաւարկելէ ետք կանգ առաւ Արարատ լերան վրայ: Որոշ ժամանակ սպասելէ ետք Նոյը ուզեց գիտնալ թէ որքա՞ն իշեր է ջուրերու մակարդակը: Այդ գիտնալու համար աղաւնի մը արձակեց որ երբ հանգչելու տեղ չգտաւ եւ ետ եկաւ: Նոյը եօթ օրեր սպասելէ ետք դարձեալ արձակեց աղաւնին որ վերադարձաւ ձիթենիի շիտ մը բերելով: Նոյը հասկցաւ որ ջուրերը նուազեր են: Եօթ օր դարձեալ սպասեց եւ նորէն արձակեց աղաւնին որ այս անգամ չվերադարձաւ: Նոյը հասկցաւ որ ջուրերը ցամքեր էին:

Նոյը ամբողջ ընտանիքով, կենդանիներով ու թռչուններով դուրս ելաւ տապանէն: Կենդանիները եւ թռչունները ցրուեցան աշխարհի վրայ: Աստուած օրինեց Նոյը ու անոր որդիները եւ ուխտ հաստատեց անոնց հետ որ այլեւս շրհեղեղով պիտի չպատժէ մարդոց:

Չորս Ս. Աւետարանիչներ

Այս տարի կը տօնենք Ծբ. 18 Հոկտեմբերին

Ս. Մատթէոս Աւետարանը գրեր է Երուաղէմի մէջ որպէս ականատես վկայ տեղւոյն եկեղեցւոյ խնդրանքով։ Անոր խորհրդապատկերը թեւաւոր մարդն է։

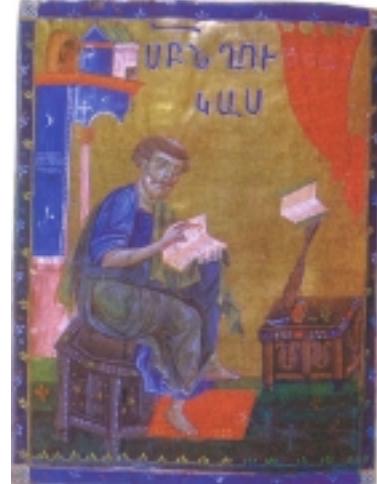
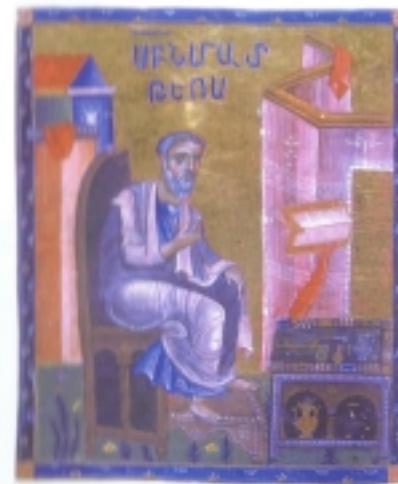
Ս. Մարկոս Աւետարանը գրեր է Աղեքսանդրիոյ մէջ Պետրոս Առաքեալի յորդորով։ Անոր խորհրդապատկերը թեւաւոր Առիւծն է։

Ս. Ղուկաս Աւետարանը գրեր է Անտիոքի մէջ Պօղոս Առաքեալի յորդորով։ Անոր խորհրդապատկերը թեւաւոր Ցուլն է։

Ս. Յովհաննէս Աւետարանը գրեր է Քրիստոսի Համբարձումէն 53 տարիներ ետք Եփեսոս քաղաքին մէջ Ասիոյ եկեղեցւոյ խ ն դ ր ա ն ք ո վ : Ա ն ո ր խորհրդապատկերը Արծիւն է։

Գիւտ Ս. Խաչի

Այս տարի կը տօնենք Կիր. 26 Հոկտեմբերին

Եզակի գիրեր Հայերէն գիրերով Sudoku

է	ե	թ	գ	թ	ա	զ	ը	դ
ա	գ	դ	է	ը	զ	թ	ե	թ
զ	ը	թ	ե	դ	թ	է	գ	ա
ե	թ	է	դ	զ	գ	ա	թ	ը
թ	ա	ը	թ	ե	է	դ	զ	գ
դ	զ	գ	ը	ա	թ	ե	թ	է
թ	է	ա	զ	գ	ե	ը	դ	թ
գ	դ	ե	թ	է	ը	թ	ա	զ
ը	թ	զ	ա	թ	դ	դ	է	ե

Նախորդ «Եզակի գիրեր» ուն
լուծումը

Ամբողջացուր քառակուսիները գործածելով ա, թ, զ, դ, ե, գ, է, ը, թ գիրերը պալմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ,
- ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- ինեակ քառակուսիի մէջ

ա	թ				ը			
ը					ե	զ	ա	դ
զ					դ	թ	ը	
դ					թ		ա	
թ					թ			
ը					ա			
զ					դ			
գ					դ	թ		
դ					թ			

Հաւատանք եւ վստահինք Աստուծոյ

Նկարներուն վրայ գրէ յարմար համարի գիրը

Ա - Ե՛լ, առ մանուկն ու անոր մայրը եւ փախիր Եգիպտոս:

Անոնք վստահեցան Աստուծոյ եւ գացին: Մատթէոս 2:13

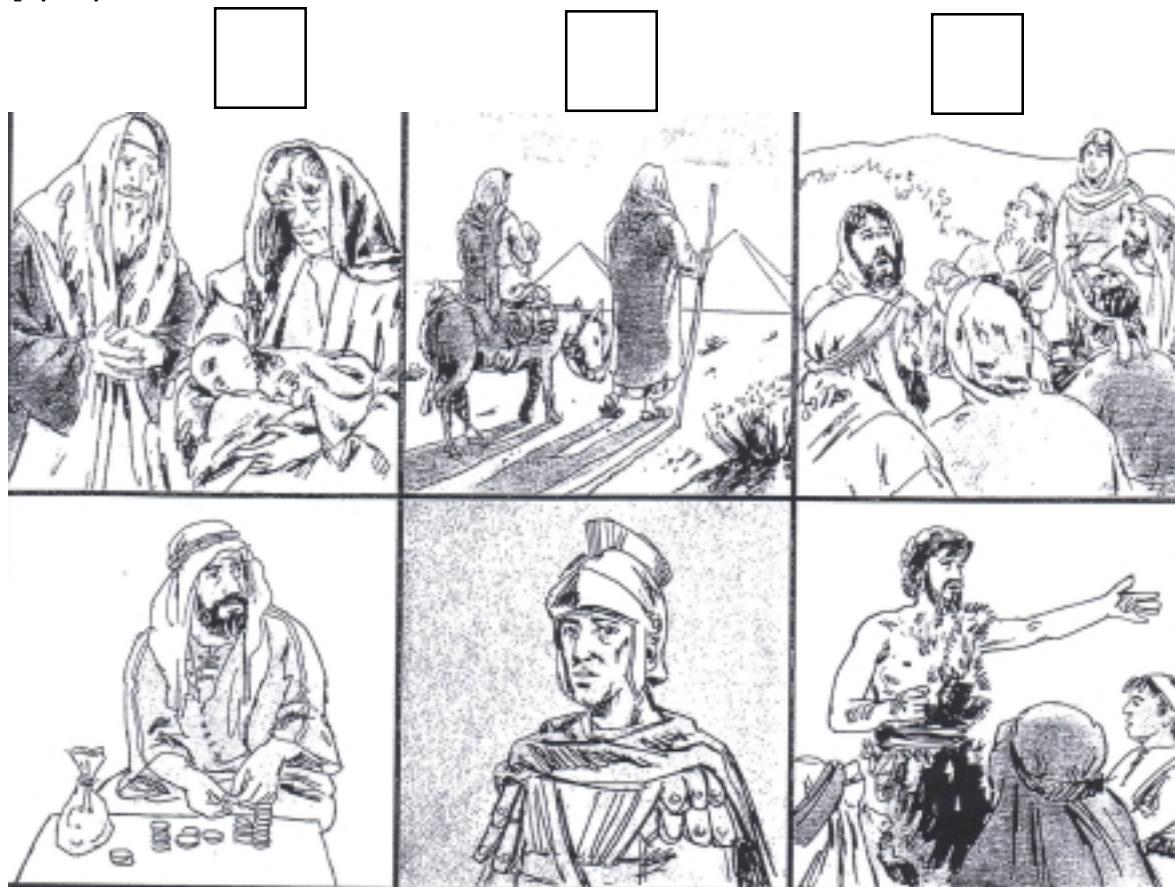
Բ - Միայն հրահանգ մը տուր եւ ծառան պիտի առողջանայ: Ղուկաս 7:7
Նոյնիսկ հսրացէլի մէջ այսափ հաւատք չգտայ: Ղուկաս 7:9

Գ - Ինձի հետեւէ, ըսաւ Յիսուս: Եւ մաքսաւորը անոր հետեւեցաւ: Ղուկաս 5:27-28 ,
եւ եղաւ Յիսուսի աշակերտը:

Դ Կը հաւատային որ իրենց զաւակը, «Բարձրեալին մարգարէն պիտի կոչուի եւ Տիրոջ
առջենէն պիտի քալէ» Ղուկաս 1:76

Ե Ապաշխարեցէք որովհետեւ երկինքի արքայութիւնը մօտեցած է: Մատթէոս 3:2

Զ - Խնդրեցէ՛ք Աստուծմէ եւ պիտի տայ ձեզի, փնտրեցէք եւ պիտի գտնէք, բախեցէք
եւ պիտի բացուի ձեզի: Ղուկաս 11:9 Աստուծ կը խոստանայ մտիկ ընել մեզի երբ
աղօթենք:

Յիսուսի Փորձութիւնը

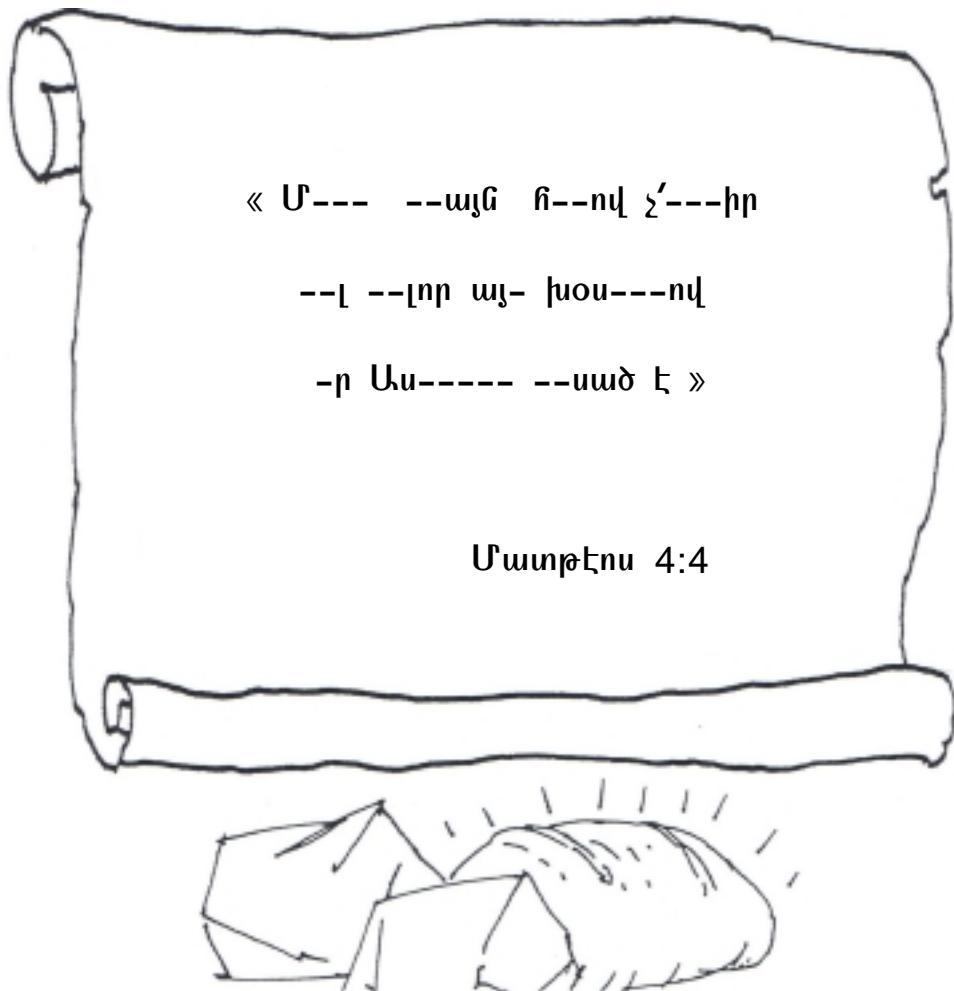
Մատթէոս 4: 1-11

Յիսուս Սատանայէն փորձուեցաւ անապատին մէջ ուր քառասուն օր եւ գիշեր ծոմապահութեամբ անցուցած էր եւ անօթի: Սատանան ըսաւ:-

«Եթէ Աստուծոյ Որդին ես, ըսէ՛ որ այս քարերը հաց դառնան»:

Յիսուսի պատասխանը գտէք բառերը ամբողջացնելով հետեւեալ գիրերով ու վաճկերով՝

իսո	մի	բո	աց	ապր	քեր
ն	ն	տուած	արդ	այ	

Մատթեոս 18: 21-35

Առակին չորս նախադասութիւնները իրենց յարմար տեղերը ընդօրինակէ վարի նկարներուն վրայ:

- Բանտ Շետել տուաւ իր ծառայակիցը:
- Համբերէ եւ ժամանակ տուր ինձի եւ բոլորը կը վճարեմ քեզի:
- Ծառային Տէրը գթաց եւ պարտքը շնորհեց:
- Պարտքդ վճարէ ինձի:

Պետրոս հարցուց. «Տէ՛ր քանի՞ անգամ եթէ եղբայրս մեղանչէ ինձի դէմ պէտք է ներեմ իրեն. մինչեւ եօ՞թը անգամ:»

Զնշեցէք թիւ եօթերը եւ գտէք Յիսուսի պատասխանը՝

7	ո	7	շ	7	թ	7	է	7	ե
օ	7	թ	7	լ	7	ա	7	ն	7
7	գ	7	ա	7	մ	7	ա	7	յ
լ	7	ե	7	օ	7	թ	7	ա	7
7	ն	7	ա	7	ս	7	ն	7	լ
ն	7	ա	7	ն	7	գ	7	ա	7
մ	7	ե	7	օ	7	թ	7	լ	7

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Ամբողջացո՞ւր ըստ Ղուկասի Աւետարանին 9.12-13
կ'իրիկնանար, Արծակէ՛, գտնեն, ամայի, ուտելիքը,
ձուկ, հաց, բաւականաչափ
Եթք օրը -----, տասներկու աշակերտները
մօտեցան Յիսուսի եւ ըսին.

- ----- ժողովուրդը, որպէսզի երթան շրջակայ
գիւղերն ու ագարակները, հանգչին եւ ուտելիք -----,
որովհետեւ հոս ----- տեղ ենք:

Յիսուս անոնց ըսաւ.

- Դո՞ւք տուէք անոնց -----:

Անոնք ըսին.

- Ամբողջ մեր ունեցածը հինգ ----- եւ երկու ----- է.
բայց եթէ կ'ուզես, կ'երթանք ժողովուրդին համար
----- կերակուր կը գնենք:

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. Դասարաններու անկիւն**

1.- Ո՞ր տարին տեղի ունեցաւ հայ գիրերու գիւտը:

- ա.- 301
- բ.- 405
- գ.- 451
- դ.- 1

2.- Ո՞ր գիրքը առաջին անգամ հայերէնի թարգմանուեցաւ:

- ա.- մեր հայերէնի գիրքը
- բ.- կարմիր գլխարկիկը
- գ.- Աստուածաշունչը
- դ.- Յայսմաւուրքը

3.- Ո՞վ ստեղծեց հայ Գիրերը:

Սուլր Մ----- -----g

4.- Ո՞ւր էր հայ գրչութեան առաջին կեդրոնը:

Վ-----տ

5.- Ո՞վ է այն Սուլր թարգմանիչը որ գրած է «Հաւատով Խոստովանիմ»ը:

- ա.- Ս. Եղիշէ Պատմիչ
- բ.- Ս. Դաւիթ Անյաղթ
- գ.- Ս. Մովսէս Քերթող
- դ.- Ս. Ներսէս Շնորհալի

6.- Ո՞վ է այն Սուլր թարգմանիչը որ գրած է «Նարեկ»ը:

- ա.- Ս. Եղիշէ Պատմիչ
- բ.- Ս. Դաւիթ Անյաղթ
- գ.- Ս. Մովսէս Քերթող
- դ.- Ս. Գրիգոր Նարեկացի

7.- Անբողջացո՞ւր:

Դափիրը Եկեղեցական Ծ---- կը կրէ

8.- Անբողջացո՞ւր:

**Նոյը Զրիեղեղէն անմիջապէս յետոյ
--- մատուցեց Աստուծոյ:**

**9.- Յիսուս ի՞նչ չափի ճաշով
կերակրեց 5,000 ը:**

- ա.- 5 հաց եւ երկու ձուկ
- բ.- 5 ձուկ եւ երկու հաց
- գ.- 5 հաց եւ հինգ ձուկ
- դ.- 2 հաց եւ երկու ձուկ

10.- Քանի՞ կողով ճաշ աւելցաւ:

- ա.- 2
- բ.- 5
- գ.- 12
- դ.- 5,000

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. Եւ Զ. Դասարաններու անկիւն

1.- Ո՞ր տարին տեղի ունեցաւ հայ գիրերու գիւտը:

- ա.- 301
- բ.- 405
- գ.- 451
- դ.- 1

2.- Ցիսուսի ո՞ր հրաշքը յիշուած է 4 Աւետարաններուն մէջ:

- ա.- Հինգ հազարին կերակրումը
- բ.- Փոթորիկին եւ ալեկոծութեան հանդարտիլը
- գ.- Կանայի հարսնիքին՝ ջուրը գինիիի փոխելը
- դ.- Յայրոսի աղջկան յարութիւնը

3.- Հետեւեալներէն ո՞վ Սուրբ թարգմանիչներուն մաս չի կազմեր:

- ա.- Եղիշէ
- բ.- Ներսէս Շնորհալի
- գ.- Դաւիթ Անյաղթ
- դ.- Թորոս Ռոսլին

4.- Գրէ՛ հայերէնի թարգմանուած առաջին նախադասութիւնը
 Ծ----- զ----- եւ
 զ-----
 իմանալ զ---- հ-----

5.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Գիւտ Խաչին:

6.- Ի՞նչ կը նշանակէ «Փութանակի թարգմանութիւն»:

- ա.- Ուշադիր թարգմանութիւն
- բ.- Կարճ թարգմանութիւն
- գ.- Աճապարանքով եղած թարգմանութիւն
- դ.- Ասորերէնէ թարգմանութիւն

7.- Սուրբ Ներսէս Կլայեցի կաթողիկոսը Ո՞ր հանրածանօթ աղօթքը գրած է որ կը բաղկանայ 24 տուններէ:

8.- Հին կտակարանի ո՞ր գիրքով է որ Սուրբ թարգմանիչները սկսան Աստուածաշունչը թարգմանել:

- ա.- Սաղմոս
- բ.- Առակներ
- գ.- Ժողովող
- դ.- Ծննդոց

9.- Ամբողջացո՛ր հետեւեալ Սուրբ թարգմանիչներուն անունները:

- ա.- ----- Անյաղթ
- բ.- ----- Քերթող

10.- Շաբթուան ո՞ր օրուան կը գուգադիպի Թարգմանչացը:

- ա.- Երկուշաբթի
- բ.- Չորեքշաբթի
- գ.- Ուրբաթ
- դ.- Շաբաթ

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն**

**1.- Ո՞ր տարին տեղի ունեցաւ Հայ
գիրերու գիտը:**

ա.- 301
թ.- 405
գ.- 415
դ.- 451

**2.- Ո՞ր Կիրակի օրը Երկրորդ
Ծաղկազարդ է:**

ա.- Զատկուան նախորդող Կիրակին
թ.- Զատկուան յաջորդող Կիրակին
գ.- Համբարձումին նախորդող
Կիրակին
դ.- Համբարձումին յաջորդող
Կիրակին

**3.- Ո՞ր Աւետարաններուն մէջ կը
կարդանք Հինգ հազարին Կերակրումի
հրաշքին մասին: Թուել բոլորը:**

**4.- Հինգ կտակարանի բոլոր
զոհաբերութիւնները նախօրինակ են
որո՞ւ ինքնազոհաբերութեան:**

**5.- Թուէ՛ 6 Սուրբ Թարգմանիչները
որոնց տօնը ամէն տարի կը տօնենք
Հոկտեմբեր ամսուան ընթացքին:**

ա. -----
թ. -----
գ. -----
դ. -----

ե. -----
զ. -----

**6.- 6 Սուրբ Թարգմանիչներէն ո՞ր
երկուքը 5րդ դարու թարգմանիչներու
խումբին կը պատկանին:**

ա.-----
թ.-----

**7.- Ո՞ր սուրբ թարգմանիչն է
«Վարդանանց եւ հայոց պատերազմի
մասին» հատորին հեղինակը:**

**8.- Ո՞ր սուրբ թարգմանիչն է
«Մատեան Ողբերգութեան»
հեղինակը:**

**9.- Ո՞ր սուրբ թարգմանիչն է
«Հաւատով Խոստովանիմ» աղօթքին
հեղինակը:**

**10.- Ո՞ր սուրբ թարգմանիչը
փիլիսոփալական բանավէճներու մէջ
միշտ յաղթող էր:**

Կարճ լուրեր Կիրակնօրեայէն

Կիրակնօրեայի աշակերտները Ս. Հաղորդութիւն կը ստանան (լուսանկար՝ Առէն Պապիկեանի):

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Սեպտեմբեր ամսուան պատասխանները

Մանկապարտեզի անկիւն

Յիսուս, մանուկները, արգելք, այդպիսիներուն,
արքազութիւնը

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. բ. 1929

2. դ. 1980

3. գ. 16

4. Հին կտակարան, Նոր կտակարան,
Քրիստոսէ, ետք

5. դ. Խաչվերաց

6. բ. Ս. Գևորգ

7. Ակն խաչի

8. գ. 30

9. սաներն, լուսածին, նախնեաց:

10. անխոռվ, արի, հաւատառը, ցանկալի:

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

1. բ. Արամ Ա. Կաթողիկոս

2. դ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս

3. գ. սէրը

4. գ. Հինգշաբթի

5. բ. յալտնութիւնը Քրիստոսի

6. դ. քշոց

7. ա. ողջոյնի ընթացքին

8. գ. Շարական

9. բ. Խաչվերաց

10. ա. Համբարձում

Երկրորդականի անկիւն

1. բ. Արամ Ս. Կաթողիկոս

2. դ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս

3. ա. ամբարիշտ մարդոց խորհուրդին չի
հետեւիր

4. սրտովկի, հոգիովկի, մտքովկի, անձիդի

5. գ. յարութիւնը Քրիստոսի

6. ա. սկին

7. բ. Յաջոնութիւն

8. գ. Շարական

9. բ. Խաչվերաց

10. բ. կը գոցուի

www.sourphagop.org/mashdots